

§ 16 a-miljøgodkendelse

af husdyrbruget
Øster Vittrup
Vittrupvej 25
7900 Nykøbing Mors

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad.....	3
2	Resumé.....	4
3	Afgørelse om miljøgodkendelse	5
4	Vilkår	7
5	Begrundelse for vilkår	11
6	Ansøgers miljøkonsekvensrapport.....	14
7	Ammoniakdeposition og bilag IV-arter	35
8	Offentliggørelse.....	37
9	Klagevejledning.....	38
10	Retsbeskyttelse.....	39
11	Bilag	40

1 Registreringsblad

Titel:	§ 16 a-miljøgodkendelse af husdyrbruget Øster Vittrup, Vittrupvej 25, 7900 Nykøbing Mors
Dato for ikrafttrædelse:	9. august 2019
CVR-nr.:	40443444
CHR-nr.:	97245
Ejendomsnummer:	7730059446
Ansøger:	Øster Vittrup c/o Lars Jacobsen Vittrupvej 25 7900 Nykøbing Mors Telefon: 61609554 E-mail: oestervittrup@gmail.com
Konsulent:	Tina Madsen, Agri Nord Hobrovej 437 9200 Aalborg SV CVR-nummer 29038597 Tlf. nr. 96351194 E-mail: tim@agrinord.dk
Tilsynsmyndighed:	Morsø Kommune
Ansøgningsskema:	209366
Version:	3

2 Resumé

Morsø Kommune har den 16. april 2019 modtaget en ansøgning om § 16 a-miljøgodkendelse på Vittrupvej 25, 7900 Nykøbing Mors.

Der søges om godkendelse til en sobesætning med smågrise, polte og mindre færdigfedning af slagtesvin, i et eksisterende staldanlæg med et samlet produktionsareal på 3.666 m² og en ammoniakemission på 3.533 kg NH₃-N pr. år.

Der anvendes et opbevaringslager bestående af to gyllebeholdere, hvoraf den mindste har en fast overdækning, med et samlet areal på 818 m² og en ammoniakemission på 327 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 3.860 kg NH₃-N pr. år (afrundet).

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

3 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed godkendelse til husdyrbruget på Vittrupvej 25, 7900 Nykøbing Mors.

Godkendelsen er meddelt efter § 16 a, stk. 1 i Husdyrbrugloven¹.

Der meddeles godkendelse til samlet produktionsareal på 3.666 m² og en ammoniakemission på 3.533 kg NH₃-N pr. år. Der godkendes et opbevaringslager bestående af to gyllebeholdere, hvoraf den mindste har en fast overdækning, med et samlet areal på 818 m² og en ammoniakemission på 327 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 3.860 kg NH₃-N pr. år.

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse og vurdering, som krævet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 1. Morsø Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet, samt at ansøgers konsulent har foretaget de korrekte vurderinger af den potentielle påvirkning på miljøet bredt set. Konsulentens oplysninger fremgår af Afsnit 6.

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniakemission er ikke overholdt, da det vejledende BAT-niveau er overskredet med 73 kg NH₃-N/år.

Husdyrbruget fik en screeningsafgørelse fra Viborg Amt i september 2006, hvor stald 12 klimastald, stald 11 drægtighedsstald og stald 10 sygestier blev godkendt. Ejendommens dyrehold er senest ændret ved et skift i dyretype i 2013, hvor stald 12 klimastald, stald 11 drægtighedsstald og stald 10 sygestier ikke blev tegnet med ind i ansøgningen. De medgår derfor ikke i beregningen af nudriften, men fremgår i 2006 screeningen, og indgår derfor i 8-årsdriften.

Der er i stald 7a og stald 8 ansøgt om andre dyretyper på samme stiarealer (flex-model), da den ene stald er karantænestald og derfor vil skulle rumme alle dyretyper (søer, gylte, polte og orner). I stald 8 er der slagtesvin, men staldafsnittet kan ligeledes anvendes til polte og gylte. Dette medfører overskridelsen af BAT-niveauet. I stald 7 er et mindre produktionsareal også søgt til anvendelse af alle svin.

Den mindste gyllebeholder er i august 2019 genberegnet med overdækning i alle tre faser (8-års drift, nudrift og ansøgt drift), men med en effekt på 0 %.

Ansøgers konsulent har anmodet om at overskridelsen betragtes som en bagatel, med følgende begrundelse:

"I Danmark er BAT for valg af gulvtype i nye grisestalde delvis fast gulv/delvis spaltegulv. Det er baseret på, at fordampningen er lavere fra stalde med fast

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 718 af 8. juli 2019

gulv, og at den ekstra rengøring som skal ske i stier med fast gulv, ikke prismæssigt overstiger 40 til 100 kr. pr kg N. I eksisterende stalde er den gulvtype der forefindes BAT uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen for at ændre gulvet ikke står mål med miljøeffekten, da kummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok at lukke spalteåbningen). Det vurderes, at anlægget overholder krav til BAT i forhold til valgt staldsystem.”

Morsø Kommune vurderer at bagatelgrænsen kan anvendes i den konkrete sag. Dette skyldes, at hvis staldene var medtaget i ansøgningen i 2013 (i både nudrift og ansøgt drift), havde det stadig ført til en afgørelse om ikke-godkendelsespligt. Da husdyrbruget ikke har BAT-krav fastsat i en tidligere godkendelse, finder Morsø Kommune det uproblematisk at sætte effekten af overdækningen på den mindste gyllebeholder til 0 %, af rent beregningsmæssige årsager.

Morsø Kommune vurderer at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Morsø Kommune vurderer at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering på natur fremgår af Afsnit 7.

Retsvirkning

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter det er meddelt, jævnfør § 59 a, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Da godkendelsen udelukkende omfatter eksisterende staldafsnit, anses godkendelsen for at være taget i brug og udnyttet den dag den meddeles.

Vilkårene er derfor også gældende fra den dag godkendelsen meddeles.

Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser der måtte vise sig nødvendige for den fremtidige drift, skal indhentes særskilt.

Forhold omkring for eksempel MRSA er ikke reguleret efter Husdyrbrugloven, og er derfor ikke nævnt eller behandlet i miljøgodkendelsen. Der henvises til Statens Seruminstitut for yderligere oplysninger.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 9.

Hans-Jakob Sørensen
Sagsbehandler
Teknik og Miljø

Nykøbing Mors, den 9. august 2019

4 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være bekendt med godkendelsens indhold og betingelser
- 2) Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen (Afsnit 6 og www.husdyrgodkendelse.dk), med de ændringer der følger af vilkårene i denne godkendelse

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Management og egenkontrol

- 3) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Driftsjournalen skal som minimum indeholde kvitteringer for afleveret affald og logbogen for gyllebeholderne

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 4) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer, opbevaringsanlæg og teknologi som anført i nedenstående tabeller. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger på husdyrbruget. Der må ikke opbevares husdyrgødning i markstakke, møddingspladser eller andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget, undtagen gyllekummerne under staldene:

Stalde og produktioner						
Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Ventilation	Miljøteknologi og effekt	Produktionsareal (m ²)
1	Farestald	Delvis spaltegulv, kassestier	Søer, diegivende	Mekanisk	-	314
2	Løbestald	Delvis spaltegulv, individuel opstaldning	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	206
3	Drægtige	Delvis spaltegulv, løsgående	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	259
4	Farestald	Delvis spaltegulv, kassestier	Søer, diegivende	Mekanisk	-	440

5	Klimastald	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	Mekanisk	-	549
6	Drægtige	Delvis spaltegulv, løsgående	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	546
7	Løbe + gyltest	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Alle svin	Mekanisk	-	60
		Delvis spaltegulv, løsgående	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	81
		Delvis spaltegulv, individuel opstaldning	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	53
8	Sl. Svin	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Alle svin	Mekanisk	-	270
9	Klimastald	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	Mekanisk	-	132
10	Sygesti søer	Delvis spaltegulv, løsgående	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	50
7a	Karantæne	Fulldrænet	Alle svin	Mekanisk	-	56
11	Drægtighedsstald	Delvis spaltegulv, individuel opstaldning	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	101
12	Klimastald	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	Mekanisk	-	549
I alt						3.666

Opbevaringsanlæg				
Nr.	Anlæg	Teknologi	Effekt af teknologi (Reduktion i %)	Overfladeareal (m ²)
1	Gyllebeholder	-	-	718
2	Gyllebeholder	Fast overdækning	50 (Beregnet som 0)	100
I alt				818

Lugt

- 5) Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der lå til grund for vurderingerne i denne tilfælde

Støj

- 6) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser:

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 7) Udendørs belysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, med mindre der er nødvendig aktivitet på anlægget

Skadedyr

- 8) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Gødningshåndtering

- 9) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles
- 10) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet på 9 måneder, til husdyrgødning, restvand og vaskevand m.v.

Affald

- 11) Kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende
- 12) Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Morsø Kommune

Driftsforstyrrelser og uheld

- 13) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112

5 Begrundelse for vilkår

Godkendelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde, og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen, men Morsø Kommune har tilføjet enkelte vilkår. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Vilkåret om tilgængelighed er stillet for at imødegå, at der skal opstå tvivl om ansvarsfordelingen, særligt i tilfælde hvor husdyrene på en ejendom er ejet af en anden end ejendommens ejer. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Vilkåret om indretning og drift i henhold til ansøgningsmaterialet er stillet, for at sikre at husdyrbruget ikke indrettes og drives på en måde, der afviger væsentligt fra det projekt, Kommunen har foretaget sine vurderinger på.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af Husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt virksomheden lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til industrisektorens økonomiske muligheder.

For et husdyrbrug, der godkendes efter § 16 a, stk. 1, er BAT-kravene opfyldt hvis kravet til kvælstofemission og Husdyrbruglovens afskæringskriterier er overholdt.

For at sikre at BAT opnås og fastholdes, med den fravigelse fra kravet Kommunen har accepteret, er vilkårene 3 og 4 stillet.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Vilkåret er stillet for at fastholde ansøger på de produktionsarealer, gødningsopbevaringsfaciliteter og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Kommunens til-ladelse. Valget af staldsystem og ammoniakreducerende teknologier er desuden af afgørende betydning for, at det ovennævnte BAT-emissionskrav er overholdt.

Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Der stilles vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering.

Støj

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser og sommerhuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

For også i fremtiden at kunne sikre naboer, vil der blive stillet vilkår om fortsat at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Gødningshåndtering

På Vittrupvej 25 er der to gyllebeholdere med en kapacitet på i alt 3.760 m³ og et overfladeareal på 759 m².

Der er stillet vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde, samt at spild skal op-samles. Dette sker for at mindske risikoen for utilsigtet gyllespild på jorden.

Opbevaringskapaciteten på anlægget er i dag, når der medregnes 1,446 m³ gyl-lekanaler og leje af kapacitet hos anden landmand, af konsulenten vurderet til præcis 9 måneder, og Kommunen forventer at den med godkendelsen vil være uændret. Da det er en væsentlig forudsætning for hensigtsmæssig udkørsel af husdyrgødning, at der er kapacitet nok, stilles der vilkår om at der altid skal være 9 måneders opbevaringskapacitet på anlægget.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn med vilkårene, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller skade for miljøet.

Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr³, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med Kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det er BAT at styre sine ressourcer, også når de er forbrugt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld.

Vilkåret er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet.

³ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

6 Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Dette afsnit indeholder de oplysninger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen. Morsø Kommunes vurdering i Afsnit 3 er baseret på disse oplysninger, samt ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk og Kommunens eget kendskab til de lokale forhold. Alle oplysninger til punkterne A1 – A5 fremgår af Afsnit 1 på side 3.

Ikke-teknisk resumé

Det eksisterende produktionsanlæg til svineproduktion på Vittrupvej 25, 7900 Nykøbing Mors ønskes godkendt efter stipladsmodellen. Der søges ikke om byggeri, herunder ændring eller udvidelse af staldanlægget eller gødningsopbevaringen i forhold til ejendommens nuværende omfang. Der søges om produktion af søer med smågrise og polte på uændret antal m² og uændret gulvtype.

Husdyrbruget har en screeningsafgørelse fra Viborg Amt fra september 2006, hvor Stald 12 klimastald, Stald 11 drægtighedsstald og Stald 10 sygestier blev godkendt. Ejendommens dyrehold er senest ændret ved et skift i dyretype i 2013. Produktionstilladelsen herfra er på 655 årssøer, 19.500 smågrise (7,3 - 32 kg) og 850 slagtesvin (32 - 107 kg).

Ved afgørelsen i 2013 er Stald 12 klimastald, Stald 11 drægtighedsstald og Stald 10 sygestier ikke inkluderet, og de medgår derfor ikke i beregningen af nudriften. De fremgår dog i 2006-screeningen, og indgår derfor i 8-årsdriften.

Idet staldene 10, 11 og 12 er medtaget i ansøgt drift, men ikke i nudrift, sker der en stigning i ammoniak fra nudrift til ansøgt drift på 498,7 kg NH₃-N, til trods for det er et uændret fysisk anlæg. Fra 8 års-drift til ansøgt drift stiger ammoniak-emissionen ikke, selvom der søges om fleksibilitet i dyregrupper i Stald 8. Dette skyldes at Stald 8 i forvejen var godkendt til slagtesvin, der har den højeste ammoniakfordampning.

Der er i Stald 7a og Stald 8 ansøgt om andre dyretyper på samme stiarealer (flex-model), da den ene stald er karantænestald, og derfor vil skulle rumme alle dyretyper (søer, gylte, polte og orner). I Stald 8 er der slagtesvin, men staldafsnittet kan ligeledes anvendes til polte og gylte.

Produktionsarealet er på 3.666 m². Dertil kommer arealet af bedriftens to gyllebeholdere på 818 m², der er fastlagt ved opmåling på luftfotos i www.husdyrgodkendelse.dk.

Projektet bidrager ikke til øget ammoniak eller lugtbidrag. Ammoniakbidraget på alle tre naturkategorier er under det i loven fastsatte afskæringskriterium. Der er ingen ammoniakbidrag til Natura 2000-områder. Der er ikke lavet projektilpasninger i forhold til ammoniak ud over eksisterende gulvtype.

Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt i husdyrgodkendelse.dk er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegnning i husdyrgodkendelse.dk og m² stiplads pr. staldafsnit. Lugtbidraget ved nabo, samlet bebyggelse og

byzone er overholdt med stor margin. Der er ikke lavet projektilpasning for at overholde lugtbidraget.

Det er vurderet, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT) på områderne driftsledelse, fodring, staldindretning, forbrug af vand og energi, samt opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning.

Der er i materialet redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt.

Samlet vurderes det, at det ansøgte projekt har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper og arter, herunder Habitatdirektivets bilag IV-arter, såvel i som uden for Natura2000-områder.

De forventede virkninger som følge af reststoffer, affaldsproduktion og påvirkning af naturressourcer (vand, jordarealer, jordbund, biodiversitet) er vurderet ikke at have væsentlige miljømæssige konsekvenser.

Miljøkonsekvensrapport

Beskrivelse af det ansøgte:

Vittrupvej 25 omfatter produktionsanlæg til svineproduktion, beboelse, maskinhus, og tilhørende gyllelager i form af en overdækket fortank, samt en gylletank. Produktionen er med søer, smågrise, polte og slagtesvin. Der søges om en produktion med søer, smågrise, polte og slagtesvin i uændret produktionsanlæg.

Den eksisterende tilladelse omfatter 655 årssøer, 19.500 smågrise (7,3 - 32 kg) og 850 slagtesvin (32 - 107 kg). Det forventes at produktionen fremadrettet vil variere i niveauet 680 til 740 årssøer afhængigt af kapacitetsudnyttelsen. Produktionen vil ikke overstige IE-grænsen, som er flere end 750 årssøer. Ændringen i produktionen opnås gennem bedre holddrift, bedre arealudnyttelse og generelt godt management, men uden byggeri eller ombygning af eksisterende stalde

I staldanlægget er alle stalde med undtagelse af karantænestalden med delvis spaltegulv, som anses for at ved bedst anvendelig teknik (BAT) i griseproduktion. Der sker ingen renovering af gulvtyperne eller kanaludformningen, som derved uændret ved dette projekt.

Ved opgørelse af kvadratmeter stiareal, som danner grundlag for resultaterne af beregningerne, er krybbeareal og inventar medregnet. Udleveringsrum er ikke medtaget i stiareal. Udleveringsrum er defineret ved staldafsnit hvor dyr går i ventetiden fra udsortering til afgang fra staldanlægget. Udleveringsrum skal rengøres efter brug og som er uden mulighed for fodertildeling, men dog med adgang til vand i løbet af dyrenes ophold.

Plantegning over anlægget fremgår af Bilag 1. På plantegningen er Stald 1, 2 og 3 dog kortere og bredere end det er bygget, hvilket kommunen er bekendt med. Det samlede produktionsareal er 3.666 m² inkl. krybbeareal.

Der er søgt om fleksibilitet i Staldafsnit 7a og 8. Stald 7a er karantænestald, hvor alle indkøbte dyr vil have ophold i en periode inden de flyttes ind i stalden. I denne stald vil der således kunne stå indkøbte orner, polte eller gylte. Belægningen i denne stald vil normalt være meget lav. I Stald 8 søges der også om fleksibilitet til alle dyr. Det er en slagtegrisestald som eventuelt også vil anvendes til polte over 113 kg og gylte. Slagtegrise har den højeste ammoniak- og lugtemission pr. arealenhed i forhold til gylte (ung drægtigt so), og derfor vil produktion med gylte i Stald 8 give en mindre emission end beregningerne viser.

Staldafsnit 10, 11 og 12, som er indsat i ansøgt drift, men ikke i nudrift, da de staldafsnit ved en fejl ikke indgår som staldareal i den eksisterende tilladelse fra 2013. Staldafsnittene har dog altid fungeret som stald, der skal således ikke ske fysiske ændringer i de nævnte staldafsnit.

I Danmark er BAT for valg af gulvtype i nye grisestalde delvis fast gulv/delvis spaltegulv. Det er baseret på, at fordampningen er lavere fra stalde med fast gulv, og at den ekstra rengøring som skal ske i stier med fast gulv, ikke prismæssigt overstiger 40 til 100 kr. pr kg N.

I eksisterende stalde er den gulvtype der forefindes BAT uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen for at ændre gulvet ikke står mål med miljøeffekten, da kummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok at lukke spalteåbningen).

Det vurderes, at anlægget overholder krav til BAT i forhold til valgt staldsystem.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

Projektansøgningen har løbende forholdt sig til det ansøgtes indvirkning på omkringboende, påvirkning af naturområder og afledning af vand.

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr, samt drift af markarealer er løbende under revision, og opdateres årligt. Det er således det erhverv i Danmark som er mest reguleret, og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift.

Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødnings middel.

Denne ejendom har et yderst begrænset ammoniakbidrag på den omkringliggende natur, da totaldepositioner ligger under 1 kg NH₃-N/ha/år. Det vurderes således at produktionen ikke bidrager negativt på den biologiske mangfoldighed.

Den generelle lovgivning har fastsat regler for drift af arealer med fokus på risiko for tab af næringsstoffer til det omkringliggende miljø. Denne lovgivning er gennem de sidste mange år strammet væsentligt i et sådant omfang at det vurderes at tabet er reduceret til absolut minimum. Derudover er der strammet op på reglerne for udbringning af husdyrgødning samt opbevaring af husdyrgødning således risiko for direkte afløb/tab til overfladevand er minimeret.

En husdyrproduktion påvirker ikke jordbund, vand, luft og klima i en målbar grad. Den meget minimale påvirkning vil primært stamme fra følgevirksomhederne som grovvarer og håndværkerne mv., der hver især har sit miljøaftryk. Fra husdyrproduktionen vil der være en CO₂ i ventilationsluften. Denne udledning vurderes ikke at være målbar i forhold til det samlede danske CO₂ bidrag.

Den danske husdyr- og planteproduktion bidrager væsentligt til den samlede danske eksportøkonomi. Denne husdyrproduktion er et lille bidrag i denne samlede økonomi. I lokalområdet er denne produktion dog en væsentlig faktor for vækst og arbejdspladser, da den løbende beskæftiger lokale håndværkere foruden direkte ansatte.

Projektet har ingen indvirkning på kulturarven eller landskabet, da det er en eksisterende ejendom placeret i det åbne land.

Det vurderes at påvirkningen fra dette projekt hverken alene eller i sammenhæng med andre projekter vil have negative indvirkninger på det omgivende miljø.

Sammenfattet konklusion

Projektet er en tilpasning i eksisterende anlæg uden byggeri. I forhold til omgivelserne vil der derfor ikke ske ændringer visuelt.

Projektet forudsætter ingen tillægstilladelser eller dispensationer.

Ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages miljøkonsekvensberegninger i forhold til lugt og ammoniak. Resultatet viser at der vil være en minimal øget emission af lugt og ammoniak, hvilket hovedsageligt kan tilskrives de beregnings-tekniske metoder, samt at der i den nuværende tilladelse ikke er redegjort for hele staldanlægget. Projektet overholder dog stadig de i Husdyrbrugloven fastsatte grænseværdier med stor margin.

Lys, støv og støj er uændret i forhold til nuværende produktion, og vurderes ikke at indvirke væsentligt på det omkringliggende miljø.

Forbrug af vand og energi vil stige variere i forhold til produktionsomfanget. Forbrug og affaldsmængde optimeres løbende, både internt på ejendommen og ved leverandører. Det øgede forbrug vil dog ikke kunne måles som påvirkning i det omkringliggende miljø.

Affaldsproduktionen er i forhold til produktionsomfanget minimalt. Ved større fraktioner vil affaldet sorteres og genbruges i det omfang det er muligt.

Den generelle lovgivning i forhold til arealanvendelse, medicinanvendelse, dyrevelfærd, spildevand, husdyrgødningsopbevaring, pesticidanvendelse mv. regulerer anvendelsen således, at der ikke opstår fare for det omkringliggende miljø. Bidrager ny viden til andet end nuværende kendte resultater korrigeres det i den generelle lovgivning samt anvendelsestilladelser for indkøbte.

Det vurderes således at husdyrproduktionen, hverken med nuværende tilladelse eller den ansøgte godkendelse, vil få utilsigtede miljømæssige konsekvenser.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Miljøkonsulent Tina Madsen, cand. Agro., Agri Nord.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift af anlæg m.m.

Anlæggets produktionsareal, staldsystem og dyretype fremgår af husdyrgodkendelse.dk. Der findes følgende produktionsarealer på husdyrbruget:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1 Farestald	487	Mekanisk ventilation	6 m	(#137623) Spler, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	314
2 Løbestald	440	Mekanisk ventilation	6 m	(#141037) Spler, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	206
3 Drægtige	346	Mekanisk ventilation	6 m	(#137625) Spler, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	239
4 Farestald	643	Mekanisk ventilation	6 m	(#137626) Spler, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	440
5 Klimastald	611	Mekanisk ventilation	6 m	(#137639) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	349
6 Drægtige	721	Mekanisk ventilation	6 m	(#137660) Spler, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	346
7 Løbe + gyltest	318	Mekanisk ventilation	6 m	(#142360) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	60
				(#137662) Spler, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	81
				(#137661) Spler, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	33
8 Sl. svin	344	Mekanisk ventilation	6 m	(#137663) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	270
9 Klimastald	207	Mekanisk ventilation	6 m	(#137664) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	132
10 Sygesti spler	67	Mekanisk ventilation	6 m	(#137772) Spler, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	30
7a kørestene	68	Mekanisk ventilation	6 m	(#137774) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	36
11. Drægtighedsstald	198	Mekanisk ventilation	6 m	(#142205) Spler, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	101
12. Klimastald	399	Mekanisk ventilation	6 m	(#141827) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	349
Sum						3666

I løbe-drægtighedsstald er orner på fulddrænet gulv indeholdt i beregningerne som løsgående søer på delvist spaltegulv, da der ikke eksisterer fulddrænet gulv til orner eller løsgående søer i husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødnings-bekendtgørelsen, hvilket anses for BAT. På ejendommen er der en 3.016 m³ gylletank. Gylletanken er opført i 2002 inden for 300 meter af nabobeboelse (landbrug). Derudover er der en gylletank med betonlåg på 390 m³ opført i 1987 inden for 300 meter af nabobeboelse. Der er ikke forbindelse mellem de to gylletanke. Lagertankene er opført før 2007 og ikke beliggende inden for 100 meter af en grøft/sø. Der er således ikke krav til alarm, beholderbarriere eller telt-overdækning i henhold til de generelle krav i lovgivningen.

BEHOLDER	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Kontrolår	Overdækning	Pumpe-system fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	3.016	2002	2011	Nej	Nej
Gylletank	390	1987	2011	Ja	Nej
Kanaler	1.446*				
I alt	4.852*				

*Kapacitet i kanaler er opgjort ved opmåling

I henhold til den fysiske opbevaringskapacitet i lagertankene og krav om 9 måneders lagerkapacitet, kan der opbevares husdyrgødning svarende til en gødningsproduktion på 6.470 m³. Overdækning på 10 % af lageret (390 m³) betyder, at norm for gødningsproduktion kan nedsættes med 1 %. Det betyder, at lagerkapaciteten svarer til 6.534 m³ produceret husdyrgødning.

Den forventede produktion giver en gødningsproduktion på 7.827 m³. Der mangler således kapacitet til knap 1.300 m³ husdyrgødning svarende til 975 m³ lagerkapacitet. Der er skriftlig aftale om opbevaring med den virksomhed som driver jorden; Kjeld Kudsk, Kongehøjvej 64, 7990 Øster Assels, cvr.nr 78355018. Husdyrgødningen afhentes primært i vinterhalvåret til opbevaring på anden ejendom. Den afhentes med gyllevogn, hvilket svarer til cirka 65 transporter til eksternt lager.

I forbindelse med den årlige markplanlægning bliver det planlagte husdyrbrug indsat. Det er således muligt allerede i planlægningsfasen at konstatere hvor stor en gødningsproduktion der forventes.

Denne ejendoms gødningsproduktion vil være omfattet af zinklovgivningen, hvis der anvendes veterinært zink til smågrisene.

Andelen af fosfor i gyllen fra smågrise overstiger, hvis den sammenblandes med den øvrige gylle inden udkørsel, ikke 40 % af den samlede gyllemængde, og vil dermed kun være begrænset af Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 36 stk. 1

som betyder, at gyllen ikke må udbringes på sandjord (under JB5) med mindre det kan dokumenteres at reaktionstallet er over 6. Ved eksport af gylle til andet CVR-nummer gælder denne restriktion ikke, Forudsætning 1) § 36 stk.1. For al udbringning af gyllen gælder, såfremt smågrisegyllens bidrag af fosfor udgør over 20 % af totalfosfor, og det gør den, at gyllen ikke må udbringes tættere end 3 meter fra vandløb, søer over 100 m² og kystvande § 36, stk.7. Alle restriktioner på grund af veterinært zink bortfalder, hvis der ikke anvendes veterinært zink på ejendommen.

Lagerkapaciteten svarer til en produktion på cirka 580 årssøer med smågrise og 670 slagtegrise. I forhold til den forventede produktion skal der til enhver tid foreligge skriftlig gylleopbevaringsaftale som dækker restbehovet.

Der er ingen spild ved afhentning af husdyrgødning, da tømning sker med sugetårn.

Det vurderes, at der ikke er væsentlige gener ved omrøring og håndtering af husdyrgødning.

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m.

Der opføres intet nyt byggeri i forbindelse med godkendelsen.

Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Beliggenhed og omgivelser

I ansøgningen er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Afstande § 6:

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	Cirka 1.800	Sommerhusområdet Ørting Ferieby	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Cirka 600	Ljørslev	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	Cirka 310	Vittrupvej 26	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Kategori 1-natur	Cirka 7.800	Overdrev på nordsiden af Thissing Sø	10
Kategori 2-natur	Cirka 2.000	Overdrev vest for Kårup	10

De faste afstandskrav efter Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 skal kun vurderes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg m.v. der fører til forøget forurening.

Det ansøgte projekt omfatter ingen bygningsmæssig udvidelse, som kræver dispensation. Staldafsnit 9 er beliggende inden for 15 meter af beboelsen på ejendommen, der sker ingen ændring i det staldafsnit. Staldafsnit 8 er placeret inden for 30 meter af naboskel. Den fysiske afstand er 26 meter. I dette staldafsnit sker der ingen ændring af staldindretningen, dog stiger ammoniak- og lugtemissionen beregningsmæssigt, da der søges om fleksibilitet i dyreholdet.

Denne ændring vurderes dog ikke at kræve dispensation, da der ikke sker fysiske ændringer i driften af det pågældende staldafsnit.

Landskabs- og planmæssige forhold

Anlægget ligger i det åbne land, cirka 1.300 meter nordøst for Ørding. Ejendommen ligger i det åbne land med meget spredt bebyggelse. Landskabet er præget af landbrugsaktivitet. Terrænet er svagt kuperet. I området er der spredt beplantning. Ejendommen ligger uden for bygge- eller beskyttelseslinjer samt fredninger.

Projektet er ikke i konflikt med retningslinjerne for Kommuneplanen, da det er et eksisterende anlæg, hvor bygningsmassen ikke ændres. Ejendommen er beliggende i område udpeget som værdifuldt landbrugsområde, samt i et landskabeligt vedligeholdelsesområde.

Anlægget er placeret inden for øvrige områder og zoner:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		X
Områder med særlig landskabelig værdi:		X
Områder med særlig geologisk værdi:		X
Rekreative interesseområder:		X
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer:		X
Kirkeomgivelser:		X
Kystnærhedszonen:	X	
Lavsbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering		X

Skovrejsningsområder:		X
Sø- og å-beskyttelseslinje:		X
Kirkebyggelinje:		X
Fortidsmindebeskyttelseslinje:		X
Fredede områder:		X
Beskyttede sten- og jorddiger:		X

Samlet vurdering:

Projektet overholder alle krav i forhold til afstande samt bygge- og beskyttelseslinjer. Projektet forudsætter ingen udvidelse af produktionsbygningerne. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke udtrykket i landskabet i forhold til nuværende.

Ammoniakemission

Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 3.860 kg NH₃-N pr. år i ansøgt drift. Meremissionen fra anlægget er 498,7 kg NH₃-N pr. år i forhold til nudrift, mens 8-års driften svarer til ansøgt drift.

Meremissionen skyldes Stald 10, 11 og 12, som er indsat i ansøgt drift, men ikke i nudrift. Stald 10 bidrager med 60 kg NH₃-N; Staldafsnit 11 bidrager med 131,3 kg NH₃-N; Staldafsnit 12 bidrager med 307,4 kg NH₃-N. I forhold til 8 års driften er der ingen meremission, da hele staldanlægget var godkendt 8 år bagud.

Afstande til nærmeste naturområder, og ammoniakdepositionen i disse, er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år), nudrift/ 8 år
Kategori 1-natur	Cirka 7.800	Overdrev på nordsiden af Thissing Sø	0,0	0,0/0,0
Kategori 2-natur	Cirka 2.000	Overdrev vest for Kårup	0,0	0,0/0,0
Kategori 3-natur	Cirka 860	Potentiel ammoniakfølsom skov mod øst	0,4	0,1/0,0

Beskyttet natur

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 25 skal der vurderes på ammoniakbidrag til kategori 3-natur og Potentiel ammoniakfølsom skov, hvis merbelastningen er over 1 kg NH₃-N. I forhold til kategori 1 må ammoniakbidraget ikke overstige et totaldepositionsniveau på hhv. 0,2/0,4/0,7 kg NH₃-N/ha/år. For

kategori 2-natur må ammoniakbidraget ikke overstige et totaldepositionsniveau på 1 kg NH₃-N/ha/år. Derudover skal der vurderes på om projektet bidrager til tilstandsændringer på naturområder som ikke er indeholdt i de tre kategorier, men er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. På de områder vil 1 kg NH₃-N/ha/år i merbelastning ikke medføre en tilstandsændring.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur ligger i Habitatområde nr. 28; Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, der ligger i en afstand på over 7,8 km syd for anlægget. Der er ikke en målbar belastning af ammoniak til nærmeste kategori 1-natur. Der er kan være husdyrbrug omkring naturpunktet, som skal indgå i en kumulation, men da totalbelastningen fra det pågældende husdyrbrug er 0,0 kg NH₃-N/ha/år er det dog af underordnet karakter, da projektet overholder lovens mest skærpede krav til deposition af ammoniak på kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Nærmeste udpegede kategori 2-natur et overdrev, der ligger cirka 2 km nordøst for anlægget. Totalbelastningen af ammoniak er 0,0 kg NH₃-N, hvilket er under Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsatte grænseværdi på 1 kg NH₃-N. Der ligger ikke yderligere kategori 2-naturtyper inden for 6 km af anlægget.

Kategori 3-natur

Der ligger ingen vejledende udpegninger af kategori 3-naturområder inden for 500 meter af anlægget. Der er beregnet ammoniakbidrag til 7 udpegninger af kategori 3 fordelt på potentiel ammoniakfølsom skov, mose og hede.

Projektet påvirker ikke fordampningen fra anlægget markant. Fordampning fra anlægget i ansøgt drift bidrager til mellem 0,0 og 0,1 kg NH₃-N/ha/år i merbelastning på alle de udvalgte punkter. Totalbelastningen er for alle områderne under 1 kg NH₃-N/ha/år. Da belastningen er minimal, er det vurderet at der ikke er grund til at beregne på kategori 3-natur placeret i længere afstand fra anlægget.

Øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger ingen vejledende udpegninger af beskyttet natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 inden for 500 meter af anlægget. Der er beregnet ammoniakbidrag til 2 § 3-beskyttede søer, som er placeret hhv. øst og vest for anlægget. Projektet påvirker ikke fordampningen fra anlægget markant. Fordampning fra anlægget i ansøgt drift bidrager til en deposition på mellem 0,0 og 0,1 kg NH₃-N/ha/år i merbelastning på alle de udvalgte punkter. Totalbelastningen er for alle områderne under 1 kg NH₃-N/ha/år. Da belastningen er minimal, er det vurderet at der ikke er grund til at beregne på § 3-natur placeret i længere afstand fra anlægget.

Projektet overholder de i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 25 fastsatte grænseværdier for totaldeposition på kategori 1- og 2-natur, samt maksimalt mulige merbelastning af kategori 3-natur. I det pågældende projekt er der i henhold til lovgivningen ikke behov for yderligere vurdering af ammoniakbidraget på kategori 3-natur. I forhold til kategori 1- og 2-natur skal grænseværdierne overholdes uanset hvordan belastningen er i nudriften. En vurdering vil således ikke kunne ændre på resultatet.

Bilag IV arter

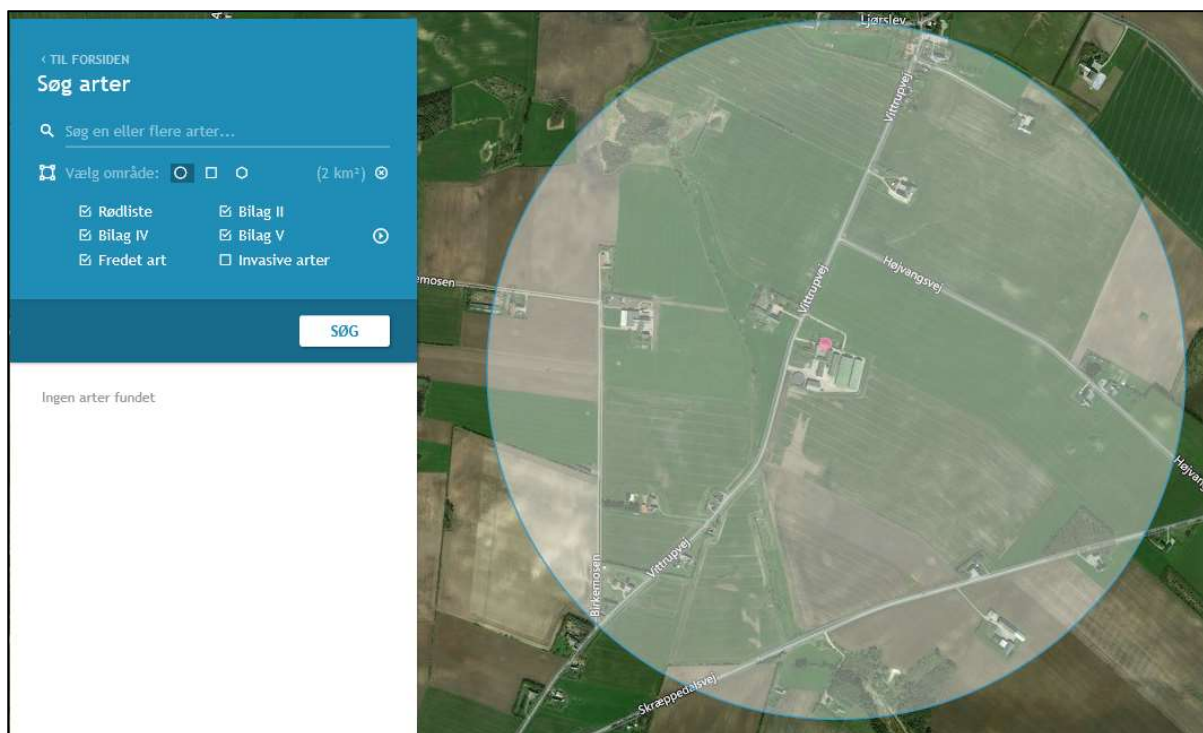
Ejendommen ligger i et område med lav HNV-værdi (score 0 - 1).

På Danmarks naturdata er der indenfor en 2 km² cirkel omkring ejendommen svarende til 0,8 km radius fra anlægget ikke registreret bilag IV-arter eller andre arter som kræver særlig beskyttelse, jf. figuren nedenfor.

Data er hentet i: <http://naturdata.miljoportal.dk/>

Nærmeste område med fund af flagermus er 2 km fra anlægget ved Højrisvej. Nærmeste fund af frøer er 1.500 meter øst for anlægget i en sø nær Limfjorden. Derudover er der fund af diverse fugle på lokaliteter i Limfjorden.

Projektet vil ikke påvirke leve, yngle eller rasteområder i forhold til de fund, dels da afstanden til de konkrete fund er stor og dels da der ikke sker fysiske ændringer i anlægget, som kan give afledte påvirkninger til leve, yngle eller rasteområder for de pågældende arter.

Der sker ingen ændringer af anlægget i forhold til byggeri eller nedrivning af bygninger. Projektet påvirker således ikke potentielle levesteder for flagermus.

Projektet bidrager ligeledes ikke til ændret udledning af overfladevand, da der ikke ændres på afløb for overfladevand. Potentielle levesteder for frøer, padder eller salamander vil således ikke påvirkes af projektet.

Ligeledes skal der ikke inddrages arealer til bygninger eller andet. Potentielle overvintringssteder til frø; padder og salamander vil således være intakte og ubørøorte i forbindelse med projektet.

Ammoniakemissionen fra anlægget påvirkes ikke væsentligt og vil derfor ligeledes ikke påvirke levesteder eller vegetation omkring anlægget. mv. Tilstanden

omkring anlægget er således uændret ved projektet og påvirker dermed ikke potentielle leve, yngle eller rasteområder.

Vurdering

Projektet overholder de fastsatte afskæringskriterier for totaldeposition til kategori 1- og 2-natur, samt for hvornår der skal foretages en konkret vurdering af merdepositionen på kategori 3-natur.

Projektet vurderes derfor ikke at påvirke de omkringliggende vejledende beskyttede naturområder i væsentlig grad hverken alene eller i sammenhæng med andre projekter i området.

Der er ingen registreringer af bilag IV-arter i området omkring ejendommen. Det vurderes at det ansøgte projekt i bestående anlæg ikke vil påvirke eller forringe tilstanden for eventuelle bilag IV-arter, som ikke er registreret.

Projektet vurderes ligeledes ikke at påvirke de omkringliggende vejledende beskyttede naturområder i væsentlig grad hverken alene eller i sammenhæng med andre planer og projekter, da projektet overholder de i loven fastsatte grænseværdier for totalbelastning og der er ingen merbelastning på kategori 3 natur i forhold til den nugældende tilladelse.

Det vurderes således at der ikke er behov for yderligere reduktion af ammoniak i forhold til naturområde ud over det generelle fastsat BAT-niveau for ammoniak. Ligeledes vurderes det at et projekt uden fysiske ændringer ikke vil påvirke leve, yngle eller rasteområder for potentielle bilag IV-arter i den omkringliggende natur.

Lugtemission

Lugtemission og geneafstande fremgår af husdyrgodkendelse.dk:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Birkemosen 3	0	FMK	177,3	177,3	573,9	Ja
 Højvangsvej 3	0	FMK	177,3	177,3	580,4	Ja
 Vittrupvej 21	0	FMK	177,3	177,3	442,9	Ja
 Vittrupvej 26	0	FMK	177,3	177,3	398,1	Ja
 Vittrupvej 17	0	NY	417,6	417,6	635,5	Ja
 Ørding By, Ørding	0	FMK	560,7	560,7	1847,4	Ja

Geneafstanden til byzone, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste nabo er alle overholdt.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberregningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen (tæt overdækning af mødding uden daglig tilførsel samt flydelag eller tæt overdækning af gyllebeholdere.

Lugtgeneafstanden fra anlægget er 177,3 meter til nabobeboelse, 417,6 meter til samlet bebyggelse og 560,7 meter til byzone. Nærmeste nabobeboelse er Vittrupvej 26, som er placeret i en afstand på cirka 300 meter sydvest for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Vittrupvej 17 Ljørslev cirka 600 m. mod nord. Nærmeste byzone (sommerhusområde) er øst for Ørding, knap 1,7 km sydvest fra anlægget.

Der er ingen husdyrbrug over 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ i ammoniakemission indenfor 100 meter af de nærmeste nabobeboelser eller 300 meter fra samlet bebyggelse og eller byzone. Der er således ingen kumulation i forhold til lugt.

Vurdering

Det vurderes at projektet ikke giver anledning til væsentlig lugtgener ved nabo, samlet bebyggelse og byzone, da ansøgningen overholder lovens fastsatte afskæringskriterier med stor margin på lugt. Lugtemissionen vil ikke ændres i forhold til nuværende emission.

Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Støjkilder på ejendommen er ventilation som er i konstant drift samt andre kortvarige støjkilder.

De kortvarige støjkilder er:

- Højtryksrenser som anvendes ved vask af anlægget. Mulig driftstid er primært indenfor tidsrummet 7.00-16.30
- Ind- og udlevering af grise. Tidspunkt for udlevering af grise er bestemt af transportøren. Støjniveauet er dog ikke højt og vil være kortvarigt. Derudover er udleveringsrampen til smågrise placeret syd for anlægget væk fra nærmeste nabo
- Aktivitet ved dyrene ved fodring. Denne støj er yderst kortvarig, og vil primært bestå i at dyrene kommer til fodertruget
- Indblæsning af færdigfoder i indendørs silo en gang pr. uge. Levering sker mellem klokken 5 og 6 om morgenen. Indblæsningen sker mellem staldafsnit 6 og 7

Ventilationsstøj er svagt, da motorerne er placeret inde i stalden.

Tidspunkt for udlevering af grise er bestemt af transportøren. Støjniveauet er dog ikke højt og vil være kortvarigt. Derudover er udleveringsrampen til smågrise placeret syd for anlægget væk fra nærmeste nabo

Der er ikke korntørringsanlæg på ejendommen. Der er ligeledes ingen kompressor på ejendommen. Skulle der anskaffes en kompressor vil den kun være i brug kortvarigt indenfor tidsrummet 6.00 til 18.00.

Projektet omfatter ikke nye støjkloder eller øget drifttid på eksisterende støjkloder.

Lys

Lyset er indstillet til at være tændt så lyset understøtter en naturlig døgnrytme, hvorefter det automatisk slukker. De forudindstillede tænd/sluk-funktioner sikrer, at dyrene har lys i anlægget i henhold til lovgivning om dyrevelfærd, men også, at det slukkes så energiforbruget minimeres.

Der er et udendørs neonrør ved udleveringen, som tændes manuelt når der er behov. Derudover er der ingen udendørs belysning.

Da der ikke er fuld belysning i staldanlægget i nattetimerne, forventes lysafgivelse ikke at genere omgivelserne.

Fluer og skadedyr

Bekæmpelse af rotter sker i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer. Skadedyr som rotter skal bekæmpes straks de opdages, da de kan ødelægge alt fra installationer til isolering. Det er derfor i ansøgers såvel som naboernes interesse at bekæmpe rotter straks de opdages.

Fluelarver bekæmpes primært ved at anvende rovfluer i gyllekummerne.

Normalt vil fluer ikke kunne trives i almindeligt flydelag, da det er for tørt. Det er således ikke muligt at tilskrive et overdækket lager yderligere effekt.

Foderopbevaring

Foderet opbevares i indendørs siloer ved staldanlægget og/eller i lade til opbevaring af korn og øvrige råvarer. Der er ingen fremstilling af foderblandinger med eget blandeudstyr. Der fodres med færdigfoder.

Støv

Den daglige drift af anlægget bidrager ikke til støvgener, da der ikke er støvkilder forbundet med den daglige drift af anlægget. Den eneste potentielle støvkilde er transport på interne transportveje. Den er beskrevet og vurderet under afsnit om transport.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger:

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener omkring husdyrbruget og i forbindelse med færdsel på ikke-befæstede veje, vil der være særligt fokus på at mindske støvgener af hensyn til omkringboende.

Der forventes ikke støvafgivelse i væsentligt omfang til omgivelserne ved normal drift.

Transport

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift	
	Antal/ år	Antal/år	Transportmiddel
Levering og afhentning af dyr	107	107	Lastbil
Transport af korn og tilskudsfoder	52	52	Lastbil
Afhentning af døde dyr	52	52	Lastbil
Husdyrgødning	400	400	Traktor
Affald	104	104	Lastbil
Levering af brændstof	2	2	Lastbil
Transporter i alt	717	717	

Et husdyrbrug har to typer transport; interne og eksterne transport.

De eksterne transport er typisk lastbiltransport med varer indkøbt til produktionen eller varer solgt, dvs. indkøb er eks. foder og salg er eks. dyr eller gødning til andre virksomheder (herunder biogasanlæg).

De interne transport er primært transport af halm og korn fra marken hjem til ejendommen og husdyrgødning fra opbevaringslageret til marken eller flytning mellem lagertanke. En intern transport skal via offentlig vej eller fælles privatvej for at være defineret som transport, dvs. foregår transporten mellem anlægget og marken uden transport ad vej skal den ikke med i opgørelsen. En intern transport kan både være med traktor eller lastbil.

Eksterne transport sker primært ad Vittrupvej, via Højvangsvej, Skræppedalsvej til Sallingsundbroen, ved salg af smågrise og køb af avlsdyr, eller mod Thisted via landevejene mod nord ved salg af slagtesvin.

Eksterne transport sker primært indenfor tidsrummet 06.00 til 18.00. Ansøger har dog ingen eller meget lidt indflydelse på tidspunktet.

Foder leveres færdigblandet til ejendommen med lastbil indenfor almindelig arbejdsdag. Denne transport vil indgå i den almindelige trafik på vejnettet.

Der er transport i forbindelse med sæsonarbejde i marken ved udbringning af flydende husdyrgødning samt hjemtagning af korn. Antallet af transport med husdyrgødning afhænger af kapaciteten i maskiner til transport, og hvor stor en andel af gyllen som udbringes på egne marker uden vejtransport. Derudover er der ikke foretaget et skøn på hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. Bedriften råder over en del jord i området omkring an-

lægget, så en væsentlig andel af transporterne med gylle vil ikke passere nabo-beboelser.

Ved godkendelse vil antal transporter ikke ændres markant i forhold til nuværen-de tilstand. Transport med dyr, foder og diverse vil være stort set uændret.

Transport er en omkostning som belaster produktionsøkonomien og ejer er derfor konstant motiveret for at finde den mest optimale logistkløsning mht. levering af foder og udkørsel af gylle. Transport med husdyrgødning kan stige lidt, men det vil afhænge af hvor stor en mængde som skal/kan udbringes på arealerne om-kring anlægget.

Der er 3 indfaldsveje til ejendommen, to til anlægget og en til stuehus/anlæg. Transporterne går ind til ejendommen fra vest. Der er en nabo (landbrug) cirka 80 meter. nordvest for ejendommen.

Anlægget ligger cirka 100 meter fra Vittrupvej. De interne veje er lavet således at man kan køre rundt om anlægget og derfor vil det også være yderst begrænset hastighed som vil blive kørt med. Der vil dermed ikke være væsentlig støj eller støv ved færdsel på interne transportveje. Idet der er træbevoksning mellem an-lægget og nabobeboelse, samt det meste af anlægget på Vittrupvej 25 ligger mod øst (længere væk fra nabo, og i mindre fremherskende vindretning) forven-tes dette også at dæmpe eventuelt støv.

Vurdering

Transport ad interne transportveje sker over meget kort afstand ind til staldan-lægget. Der er en nabo inden for 80 meter af anlægget, der er dog afskærmende beplantning mellem anlægget og naboen.

Det vurderes, at transport på interne transportveje til og fra husdyrbruget ikke gi-ver gener for naboer og øvrige boligområder.

Transport ad offentligt vejnet til ejendommen vil ikke mærkes i forhold til den nu-værende færdsel. Oversigtsforholdene ved ind- og udkørsel til ejendommens an-læg er ikke påvirket af terrænændringer, vejkurver eller beplantning i en grad der betyder at, oversigtsforholdene bliver for ringe.

Egenkontrol

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk og EU-lovgivning omkring dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

I henhold til DANISH-produktstandarden skal ansøger blandt andet følge neden-stående punkter vedrørende egenkontrol i svinebesætningen, som også har ef-fekt miljømæssigt:

- Der skal i CHR være ajourførte optegnelser og dokumentation over besæt-ningens til- og afgang af grise
- Der skal være modtagekontrol af foder i form af følge- og indlæggssedler. Fak-tura gemmes i 5 år
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning

- Vejledning om god produktionspraksis – en branchekode skal være udfyldt og underskrevet
- Der skal være dokumentation for alle udførte dyrlægebesøg. Besøgsrapporterne gemmes i 5 år
- Ved anvendelse af medicin skal der føres behandlingsbog, og skriftlige anvisninger fra dyrlægen skal foreligge
- Der skal kunne fremvises udfyldt egenkontrolprogram for dyrevelfærd (først gældende når bekendtgørelse er offentliggjort)
- Funktioner af mekanisk og automatisk udstyr, der har betydning for svinenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres hver dag, og eventuelle fejl eller mangler skal snarest afhjælpes
- Der skal være dokumentation for, at døde dyr afhentes af godkendt destruktionsvirksomhed

Derudover er aftale med relevante leverandører om servicering af driftsmaterialet på bedriften.

Ansøger benytter derudover rådgivning til den generelle drift af husdyrproduktionen og markbruget, for at optimere produktionen med mindst muligt ressourceforbrug.

Det vurderes at egenkontrollen og den løbende optimering af produktionsapparatet opfylder kravene til management.

Samlet vurdering af potentielle genepåvirkninger

Det vurderes at ansøger i alt væsentligt har taget hensyn til naboer og øvrigt miljø i relation til mulige genepåvirkningen fra produktionen, herunder støv, støj, lys, skadedyr og transport.

Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Beredskabsplan

Der er ikke udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld.

Kemikalier

Der er ingen kemikalierum til plantebeskyttelsesmidler på ejendommen. Der er sæbe og desinfektionsmidler, som anvendes til rengøring.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år	Ejer og ansatte er instrueret i hvilke forholdsregler der skal tages således udslip inddæmmes og opsamles
Strømsvigt	Nødopluk i alle staldafsnit og nødgenerator Automatisk opkald til ejers mobiltelefon ved strømsvigt	Vinduer åbnes ved behov for naturlig ventilering. Strømforsyningen genoprettes ved generator

Kemikalier	Søbe opbevares på fast bund med afløb til kanaler	-
Olie/dieseltank	Olietank (2.500 liter til dieselolie) er placeret på fast betonbund under tag. Olietank på 2.500 liter med fyringsolie står på jorden, ude mellem to af staldene	Der er savsmuld eller lignende til at opsuge spild

Det vurderes, at der er taget de nødvendige forholdsregler således at risici for uheld m.m. er reduceret til et minimum.

Ressourceforbrug og affaldsproduktion

Energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
El	200.000 kWh/år	200.000 kWh/år
Halm	90 t/år	90 t/år
Dieselolie	2.600 liter/år	2.600 liter/år

Der anvendes halmfyr til opvarmning. Der anvendes ingen olie til opvarmning, dog kan anvendes varmekanon (olie) efter vask til udtørring.

Elforbruget ligger lige omkring det forventede forbrug for et svinebrug af denne størrelse, men varmebehovet er væsentligt lavere end forventet.

Der er ikke multistepenheder, da der overvejende kun er et til afkast pr. staldafsnit. Ventilationsmotorer er derfor med variable motorer.

Alle afkast med variable motorer skal løbende udskiftes til lavenergi-motorer ved almindelig udskiftning. Prisen for udskiftning er for høj til at det gøres inden de eksisterende ventilationsmotorer er udtjente.

Derudover er rengøring af ventilationen vigtig for at reducere energiforbruget. Ventilationen rengøres samtidig med vask af staldafsnittet.

Foderanlægget og gyllesystemet opgraderes løbende til mere energieffektive motorer.

I anlægget er der påbegyndt udskiftning af lyskilder til lavenergi neonrør (LED).

Vurdering

Der er ved renovering af eksisterende enheder fokus på forbrug af energi. Der er løbende opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys og ventilation. Der er ikke lavet en energirapport, da erfaringen viser, at det kun sjældent kan betale sig at lave målrettede nyinvesteringer alene på baggrund af energibesparelses-betragtninger. Energoptimeringer sker med den løbende vedligeholdelse af anlæg og ved reinvesteringer når delkomponenter er udtjente.

Vandforbrug

	Nudrift, m ³	Ansøgt drift, m ³
Total i produktionen	8.917	8.917

Det forventes at produktionen skal ligge på cirka 700 årssøer med smågrise og 800 stk. slagtegrise, hvilket svarer til et forbrug på cirka 8.920 m³. Vandforbrug til søerne er taget fra "Vandforbrug i drægtigheds- og farestalde" erfaring nr. 1902 af den 21. marts 2019. Denne afprøvning viser at vandforbruget til søer er væsentligt er højere end tidligere antaget.

Ejendommen forsynes af vand fra vandboring på Vittrupvej 24. Boringen er placeret 460 meter nordvest for ejendommen, og har ingen opdateret indvindingstilladelse.

Vandspild i stierne er reduceret ved drikkebrug eller integrerede drikkeventiler over foderbrug.

Vurdering

Der er ved den daglige drift fokus på at reducere vandspild vil løbende vedligeholdelse samt anvendelse af mindre vandforbrugende enheder.

Spildevand

Rengøringsvand og drikkevandsspild fra stald ledes til gyllebeholderen.

Sanitært spildevand fra toilet i stalden samt stuehuset er koblet til offentlig kloak.

Der er få bygningerne med tagrender. Der er tagrender over indgangspartier, som samles i rør og ledes ud over jorden.

Derudover er der tagrender på maskinhuset. Tagvand herfra ledes via rør ud på jorden, eller i en faskine.

Der er ingen befæstede arealer, hvorfra der afledes overfladevand til grøft mv.

Vurdering

Restvand fra vask er indeholdt i normen for gødningsproduktion og det påvirker derfor ikke vurderingen af kapacitet i lagertankene.

Det vurderes ligeledes at afledningen af tagvand ikke udgør risici, da det sker i et lukket system fra tagfladen til jorden.

Det vurderes at sanitært spildevand håndteres efter reglerne.

Affald

Mængden af affald er primært bestemt af emballage fra medicin og tilsætningsstoffer i stalden. Brændbart affald opbevares i 2 stk. 400 liters containere, som afhentes hver 14. dag.

Klinisk risikoaffald og farligt affald (neonrør, sprayflasker mv) opbevares i egnede beholdere, og afhentes i henhold til kommunalt affaldsregulativ.

Der er ingen markdrift fra ejendommen. Der er en traktor som anvendes til fyldning af halmfyr. Derudover er der ingen maskiner. Der er således ingen affald i forbindelse med ejendommens markareal eller maskinel. Ved service medtager firma affald som olie, filtre mv. efter endt besøg.

Jern og metalskrot ved renovering afleveres til genanvendelse ved produkthandler.

Døde dyr (EAK-kode 02 01 02) opbevares i henhold til lovgivningen. Opbevaringen af døde dyr sker under kadaverkappe indtil afhentning af DAKA.

Ejendommen har fokus på sortering og genanvendelse af affald i det omfang det er muligt. De miljømæssige krav til affaldshåndtering vurderes opfyldt.

Valg af BAT til ammoniakreduktion

Det ansøgte projekt bidrager med en ammoniakemission på 3.860 kg NH₃-N.

BAT-niveauet for ammoniak fra anlægget er 3.788 kg NH₃-N, hvilket er 72 kg NH₃-N lavere end den fysiske fordampning. Krav til reduktionen skyldes Staldafsnit 7a, som er indsat som renoveret stald med drænet gulv og spalter. Stalden er indsat som renoveret, da der i de tidligere ansøgninger ikke er præciseret at en lille andel af det samlede stiareal er drænet gulv. Staldafsnit 7a skal derfor ikke fysisk ændres.

Havde stald 7a i anmeldelsen fra 2013 være indsat som drænet gulv ville det ikke have udløst krav til reduktion af ammoniak eller ændret udfaldet i tilladelsen. Fejlen har således ingen umiddelbare konsekvenser for den eksisterende tilladelse.

Der er i tidligere tilladelser ingen krav om projektilpasning i forhold til ammoniak. Der er i dette projekt ligeledes ikke indsat teknologi til reduktion af ammoniak.

Der er en mindre gylletank med fast låg. Overdækningen af gylletanken er et frivilligt tiltag, der ikke er indregnet, da effekten kun er 20 kg NH₃-N.

Projektet overholder BAT for ammoniakudledningen, da der ikke sker ændringer fysiske i anlægget. De manglende 73 kg NH₃-N til opfyldelse af BAT-kravet er fremkommet ved en regneteknisk tilretning af staldgulv i det de eksisterende anlæg. Derudover er en manglende opfyldelse på 73 kg NH₃-N i BAT under bagatelgrænsen, hvilket tidligere er defineret i afgørelser fra natur- og miljøklagenævnet.

Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

7 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbruglovens § 7, stk.1, nr. 1, er et surt overdrev cirka 7.800 meter vest for anlægget. Der er foretaget en ammoniakdepositionsregning på dette område som viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur er derfor overholdt. Området vurderes ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen på Vittrupvej 25.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrbruglovens § 7, er et overdrev cirka 2.000 m nord for anlægget. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser at der både er en merdeposition og totaldepositionen fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav om en maksimal ammoniakdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha/år til kategori 2-natur er derfor overholdt. Det vurderes dermed at udvidelsen på husdyrbruget ikke vil påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, der ligger cirka 560 meter nordvest for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. En botanisk gennemgang baseret på seneste besigtigelse af mosen, afspejler en mere eller mindre næringsrige kalkholdig mose. Der er foretaget en ammoniakdepositionsregning på området der viser, at der fra husdyrbruget er en totaldeposition på 0,2 kg NH₃-N/ha/år og ingen merdeposition. Det vurderes derfor at ændringen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig negativ påvirkning af mosens naturtilstand. Der sker ikke merbelastning med ammoniak som følge af udvidelsen på øvrige heder/moder/overdrev/ammoniakfølsom skov omkring anlægget.

Ammoniakdepositionen fra Vittrupvej 25 vurderes dermed ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger cirka 7.100 meter vest for husdyrbrugets anlæg, og er Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, bestående af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområde F27. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod områdets tilstand fremgår af Bilag 3.

Ammoniakemissionen fra Vittrupvej 25 vurderes, jævnfør ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af anlægget, ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, og dermed også de arter der danner udpegningsgrundlag for området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

De arter, der har kendte levesteder på Mors, er strandtudse, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og flere flagermusarter.

Der er ikke registreret Bilag IV-arter i nærheden af anlægget, og det vurderes ikke at der er potentielle levesteder for Bilag IV-arter ved anlægget. Nærmeste registrerede Bilag IV-art er Brandts-, vand-, trolde-, dværg-, brun- og sydflagermus der i 2015 er registreret ved Højris ca. 1.800 m nordøst for Vittrupvej 25. Husdyrbruget vurderes ikke at kunne påvirke disse arter over så stor afstand.

Der er en del småsøer i oplandet, der kan være potentielle levesteder for spidssnudet frø og stor vandsalamander. Ammoniakdepositionen er beregnet på de nærmeste søer. En enkelt af disse småsøer modtager en merbelastning på 0,1 NH₃-N/ha/år, men der sker ingen merbelastning på de øvrige søer. Søerne ligger omgivet af opdyrkede landbrugsarealer og en merbelastning på 0-0,1 vurderes ikke at kan medføre en negativ påvirkning af disse vandhullers potentiale som levested for disse arter.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter.

8 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 799 meter i 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- I/S Øster Vittrup, Vittrupvej 25, 7900 Nykøbing Mors
- Tina Madsen, Agri Nord

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 9. august 2019.

9 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privatperson, eller kr. 1.800 som forening eller virksomhed. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 6. september 2019**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

10 Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse.

Godkendelsen bliver ikke omfattet af reglerne for revurdering efter Husdyrbrugloven.

Godkendelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser.

11 Bilag

Bilag 1: BAT-niveau

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Natura 2000-område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde

Bilag 1 - BAT-niveau

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4230	304	4533
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4220	304	4523
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	10
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT ? i				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
4230				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde ? i		
BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Smågrise	500	Arealet er lig med eller under 2600 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år)

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT ? i							
Produktion	BAT krav Areal (m ²) (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens begrundelse
(#114893) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	744 0,66	1	491				
(#114894) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	218 1,20	1	262				
(#123056) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	158 1,30	1	205				
(#114895) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	142 1,30	1	185				
(#123041) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	49 1,20	1	59				
(#114896) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	986 0,56	1	552				
(#114897) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	396 2,30	1	911				
(#123057) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	484 1,20	1	581				
(#123073) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	531 1,20	1	637				
(#123074) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	41 1,40	1	57				
(#156658) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	500 0,58	1	290				

Bilag 2 – Situationsplaner og oversigt over staldafsnit

Stald	Dyretype	Gulvtype	Sek.	Stier	Længde	Bredde	Areal	Total	Ansøgt
1	Die Bokse	Delv. Spalter	1	70	2,7	1,66	314	314	Samme
2	Søer Dr. og golde Indivi.	Delv. Spalter	1	144	2,2	0,65	206	206	Samme
3	Søer Dr. og golde Løse	Delv. Spalter	1	4	8,3	7,80	259	259	Samme
4	Die Bokse	Delv. Spalter	1	98	2,7	1,66	440	440	Samme
5	2 klima smågrise	Delv. Spalter	4	12	5,2	2,20	549	549	Samme
6	Søer Dr. og golde Løse	Delv. Spalter	12	1	6,1	7,45	546	546	Samme
7	Søer Dr. og golde Indivi.	Delv. Spalter	1	34	2,2	0,70	53	53	Samme
	Søer Dr. og golde Løse	Delv. Spalter	1	6	3,35	4	81	81	Samme
	Slagtegrise (polte)	Delv. Spalter 25-49% fast	1	10	2,3	2,6	60	60	Flex
7a	Slagtegrise (karantæne)	Drænet gulv+ Spalter 33-67%	1	2	5,4	2	22	56	Flex
			1	2	5,4	3,1	34		
8	Slagtegrise	Delv. Spalter 25-50 % fast	1	20	2,5	5,4	270	270	Flex
9	2 klima smågrise	Delv. Spalter	1	10	2,4	5,5	132	132	Samme
10	Søer Dr. og golde Løse	Delv. Spalter	1	6	2,6	3,2	50	50	Samme
11	Søer Dr. og golde Indivi.	Delv. Spalter	1	68	2,4	0,62	101	101	Samme
12	2 klima smågrise	Delv. Spalter	4	8	5,2	2,20	549	549	Samme

Bilag 3 - Natura 2000-område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde**Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:****Arter**

1355 Odder

Naturtyper

1150 *Lagune

1160 Bugt

1210 Strandvold med enårige planter

1220 Strandvold med flerårig planter

1230 Klinter eller klipper ved kysten

1310 Enårig strandengsvegetation

1330 Strandenge

6210 Kalkoverdrev

6230 Surt overdrev

7220 Kildevæld

7230 Riggær

Fugle (her nævnes kun arterne i Fuglebeskyttelsesområde F25)

Lysbuget Knortegås

Klyde

Hjejle

Havterne

Dværgterne

Områdebeskrivelse

Området dækker geografisk over kyststrækningen af det vestlige Mors, og er på ca. 497 ha, hvoraf 31 % er hav. Området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde på grundlag af er væsentlig tilstedeværelse af trækfuglene lysbuget knortegås og hjejle, og ynglefuglene klyde, hav- og dværgterne. Området er også udpeget som habitatområde på grundlag af en væsentlig forekomst af naturtyperne bugt, strandeng og strandeng med flerårige planter.

Vigtigste naturværdier

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres relativt store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer der relativt store arealer af større lavvandede bugter og vige, samt af strandenge.

Af andre vigtige naturtyper må især nævnes kystlaguner og strandsøer, der er beliggende indenfor strandengene, samt strandoverdrev og mindre arealer med rigkær og væld.

Som fuglelokalitet er området især værdifuldt for ynglefuglene Klyde, Havterne, Dværgterne og Brushane, samt for trækfuglene Lysbuget Knortegås og Hjejle. Odder færdes her også.

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper. På hver lokalitet er tilstanden beregnet ud fra en række registreringer i feltet af de økologiske forhold (struktur) og artssammensætning. Denne tilstand er truet af de nedenfor nævnte trusler.

Trusler mod områdets naturværdier

Arealreduktion/fragmentering. Arealet med kalkoverdrev og rigkær er reduceret på grund af tilgroning og afvanding.

Næringsstofbelastning fra luften udgør en trussel mod kalkoverdrevene. De marine naturtyper er fortsat truet af tilførsel af kvælstof og fosfor fra land. Dette resulterer i nedsat sigtddybde, begrænsning af ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Dette betyder at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

Næringsstofftilførsel fra dyrkning indenfor området, er en trussel for de dele af strandeng, rigkær og kalkoverdrev de grænser op til gødede arealer.

Pesticider og gifte. For naturtyper, der ligger op ad driftsarealer er pesticider en trussel. Tilgroning med træer og buske udgør stedvist en trussel mod de lysåbne naturtyper. Flere strandenge ved bl.a. Karby er under kraftig tilgroning med tagrør. Vegetationen er nogle steder så høj, at tilgroning disse steder vurderes at udgøre en trussel mod strandengene og mod levestedet for ynglefuglene på udpegningsgrundlaget.

Uhensigtsmæssig hydrologi som følge af dræning og grøftning er ikke vurderet for alle arealer under kortlægningen, men vurderes at være en trussel mod områdets rigkær og strandenge.

Udpegningsgrundlagets ynglefuglearter er afhængige af en stabil, høj vandstand i yngletiden. Invasive arter. Rynket rose er en trussel mod den karakteristiske flora og fauna på overdrev og strandenge, særligt ved Karby Vig.

Prædation og fiskeri. Bestande af gråkrage og mink, ræv samt stigende bestande af sølvmåge giver større prædation på fugleæg og unger.

Uhensigtsmæssig drift som følge af vandløbsvedligeholdelse er en trussel mod vandløb.